

KÕIGI PÜHAKUTE SUURPÜHA

(Esimene lugemine Ilm7 ,2-4.9-14)

Lugemine püha apostel Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin teist inglit tõusvat päevatõusu poolt, tema käes oli elava Jumala pitsat ja ta hüüdis suure häälega nendele neljale inglile, kellele oli antud kahju teha maale ja merele, ning ütles: "Ärge tehke kahju maale, merele ega puudele, enne kui me oleme pannud pitseri Jumala sulaste otsaesistele." Ja ma kuulsin nende arvu, kes olid pitseriga märgitud - sada nelikümmend neli tuhat pitseriga märgitud kõigist Iisraeli suguharudest. Pärast seda ma nägin, ja vaata, suur rahvahulk, keda keegi ei suutnud ära lugeda, kõigist rahvahõimudest ja suguharudest, rahvaist ja keeltest - nad kõik seisid aujärje ees ning Talle ees, valged rüüd seljas ja palmioksad käes. Ja nad hüüdsid suure häälega ning ütlesid: "Lunastus tuleb meie Jumalalt, kes istub aujärjel, ja Tallelt". Ja kõik inglid seisid aujärje, vanemate ja nelja olendi ümber ning heitsid silmili aujärje ette ja kummardasid Jumalat, öeldes: "Aamen. Kiitus ja ülistus, tarkus ja tänu - au, võim ja vägi olgu meie Jumalale ikka ja igavesti. Aamen". Ja üks vanematest küsis minu käest: "Kes on need, kes seisavad seal valgetes rüüdes, ja kust nad on tulnud?" Ning mina vastasin talle: "Mu isand, sina tead." Ja ta ütles mulle: "Need on need, kes tulevad suurest ahistusest ja on oma rüüsid pesnud ja Talle veres need valgeks teinud".
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps24 ,1-2. 3-4. 5-6. R:6)

R: See on põlvkond, kes otsib Jumalat.

Issanda päralt on ilmamaa ja selle täius,
maailm ja kõik, kes seal elavad.
Sest tema on selle rajanud merede peale,
kinnitanud maailma jõgede üle.
R:

Kes tohib minna Issanda mäele,
kes tohib seista tema pühas paigas?
See, kes on süütu kätelt ja puhas südamedelt,
kelle hing ei himusta tühja ega kinnita pettust vandega.
R:

Tema saab õnnistuse Issandalt
ja oma õiguse Jumalalt, kes on tema abimees.
See on sugupõlv, kes teda taga nõuab,
kes otsib su palet, Jaakobi Jumal.
R:

(Teine lugemine 1Jh3 ,1-3)

Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast

Mu armsad, vaadake, millise armastuse on Isa meile andnud, et meid hüütakse Jumala lasteks ja need me ka oleme. Kuid maailm ei tunne meid, sest maailm ei tunne teda. Mu armsad! Praegu me oleme Jumala lapsed, kuid see pole veel ilmsiks saanud, mis me tulevikus oleme. Teame vaid, et kui tema ilmub, oleme tema sarnased ja näeme teda niisugusena nagu ta on. Igaüks, kellel on niisugune lootus tema peale, puhastab end pühaduseks, tema ees, kes ta on püha.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 11,28)

Halleluuja. Tulge minu juurde kõik, kes te vaevatud ja koormatud olete

ja mina annan teile hingamise. Halleluuja.

(Evangeelium Mt5 ,1-12a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Rahvahulki nähes, läks Jeesus üles mäele. Ja kui ta oli istunud, tulid tema jüngrid tema juurde. Siis avas ta oma suu ja hakkas neid õpetama: Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees, sest nende päralt on taevariik. Õndsad on leinajad, sest nemad leiavad lohutust. Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa. Õndsad on need, kellel nälg ja janu on õiguse järele, sest nendel saab olema küllalt. Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse. Õndsad on puhtad südameelt, sest nemad saavad Jumalat näha. Õndsad on rahunõudjad, sest neid hüütakse Jumala lasteks. Õndsad on need, keda taga kiusatakse õiguse pärast, sest nende päralt on taevariik. Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast laimavad ja taga kiusavad ning räägivad teist valetades kõiksugust kurja. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas. Niisamuti on taga kiusatud prohveteid enne teid.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Saame sõpradeks! Nii võib ju öelda, aga nii lihtsalt see ikka ei käi. Sõpradeks saadakse, kui on ühised huvid ja põhimõtted ning veedetakse ka koos mõne tegevuse juures üsna palju aega. Nii võime meiegi, armsad õed ja vennad, arvata, et me oleme Jumala sõbrad, aga päris familiaarseks ei tasuks temaga ikka minna.

Me tähistame täna Kõigi Pühakute Suurpüha - mitte ainult nende Jumala sõprade päeva, keda inimesed on pühakuks pidanud, vaid keda Jumal ise on oma sõpradeks arvanud. Ka meie tahaksime kord nende hulka kuuluda, kuid alati meil siiski ei õnnestu elada nende põhimõtete järgi, mida me ise õigeks peame. Me teeme endale üha erandeid ja hinnaalandusi, mille puhul on lõpuks ka endal raske toodud põhjendusi ja vabandusi uskuda. Kui meil nüüd sellele mõeldes piinlik hakkab, siis loeme parem kähku patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, viimased sajandid on inimeste argipäevas paljugi muutnud: rõivaid, sõiduriistu ja elustandardeid. Teisest küljest vaadatuna, kui me ei pööra tähelepanu ainult vormile vaid jälgime sisu, siis leiame palju sarnasusi.

Mis olid vanasti kõige kõrgemad hooned? Muidugi kirikud. Ja mis on nüüd? Pangad loomulikult. Pangad on nagu kaasaja kloostrid: külastajad pääsevad ainult nende jaoks määratud eesruumidesse, sealt edasi algab suletud klausuur, kuhu avaneb üks ainult äravalitutele... ning seal kusagil asub ka pühimast pühim ruum - seif täis raha, kulda ja väärtpabereid.

Aga lihtsurelikule rahvamassidele leidub ka templeid: kaubamajasid, kus saab taevast hiilgust rohkem näha kui kaasa võtta, nii nagu vanasti kirikus, kust sai kaasa osta ainult mõne väikse pühapildi või küünla. Varem meelitati inimesi kirikusse patukustutuskirjade ehk indulgentsidega, nüüd võrgutavad kaubamajad rahvast hullude päevade ja odavate väljamüükidega, mil taevariik tundub justkui olevat lähemal kui kunagi varem. Ka pühakud ja nende kultus on tänapäevalgi täitsa olemas: rikkad ja ilusad, modellid, popstaarid ja muud tuuletallajatest elukunstnikud, kelle kohta käivatest uudistest ei õnnestu ka kõige parema tahtmise juures alati mööda vaadata.

Nii et tänapäeva maailmas tunneme kõik vanad pühad asjad jälle ära. Ning mis on selle sädeluse kõrval väärt üks vanamoeline ettekujutus taevariigist, kus pidavat olema rohelised aasad, millel Jumal meid karjatab nagu karjane, või siis maa, mis voolab piima ja mett. Jah, pealegi, lambad ei saa ju meest söönuks... Aga paraku, ei mingeid luksus- ega sportautosid, ja siis veel terve igavik ilma

nutitelefone ja facebookita... Samas on see võibolla ka troostiks, et taevas ei peagi kogu aeg kuulma, mida teevad kõik need poptähekesed ja modellid. Igal juhul lonkavad iidsed ettekujutused taevariigist tänapäeva reaalsusele üsna pikalt tagant järele.

Paraku miski ei aita - kui ilus see maine elu ka poleks, sügaval sisimas me teame, et kinni hoida seda ei saa. Ja kuigi me ei oska taevariigist enam nii maiselt mõelda kui varasemad inimpõlved, peaks meile olema seda selgem, kuivõrd erinev on teispoolsus selle maailma hiilgusest.

Õnneks pole kirikud siiski veel kuhugi kadunud, ja ühes neist me tähistame täna kõigi pühakute suurpäeva. Pühakud olid inimesed, kes siin maailmas midagi head korda saatsid ja tulevasele reaalsusele mõtlesid. Nad olid lihast ja luust inimesed nagu meie, ja meie võime saada nende sarnaseks, nii nagu on nad nüüd, igavikus. Sellepärast seisamegi täna siin, aja ja igaviku lävel, ja mõtleme kõigile pühakutele - neile, keda me nimepidi teame, ja ka kõigile anonüümsetele pühakutele, kes elasid vaikselt oma elu, tegid head ja ja täitsid oma kohust, nii nagu Jumal oli neile ette näinud.

Ka meie peaksime mõtlema sellele, et pangad, kaubamajad, kuld, raha ja lõbus aja surnuoslöömine jäävad alatiseks siia maailma - neid ei saa keegi teispoolsusse kaasa võtta. Sellepärast peaksime õppima oma aja ning võimalustega nii ümber käima, et meil poleks kahju sellest, mis maha jääb. Et kui meil tuleb minna teispoolsusse, siis me suudaksime vastutada Jumala kohtu ees kõigi oma teadlike otsuste eest. Amen.